

KOL. Z. ZIĘBICKA
ZIĘBIKOWSKIE MUZEUM KRAKOWSKIE

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE

HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Tradycje targowe w Krakowie sięgają okresu przedlokacyjnego. Prędko rozwój osadnictwa pod wawelskim wzgórzem, wiąże się z usytyowaniem grodu na szlakach kupieckich wiodących ze wschodu na zachód. Najprawdopodobniej, pierwszy plac targowy znajdował się na terenie osady Okół, w pobliżu dzisiejszego kościoła Świętej Trójcy. Liczba targów wzrosła wraz z rozprzestrzenianiem się osadnictwa. Od czasu lokacji Krakowa w 1257 r. centralnym punktem, w którym skupiało się życie gospodarcze miasta, stał się Rynek ufundowany przez Bolesława Wstydliwego komorami przeznaczonymi do sprzedaży sukna. Niegdyś pusty plac z czasem zabudowano aż zmienił się w gąszcz uliczek, przy których lokowano kramy i jatki kupieckie, Wielką i Małą Wagę oraz smatrucz (wielobranżową halę targową dla drobnego handlu). Plac ten stał się nieodłącznym elementem struktury przestrzennej miasta. Poza wymianą towarową, stanowił miejsce przenikania się kultur, uroczystości politycznych i religijnych, ponieważ w dni targowe ściągały do Krakowa liczni przybysze.

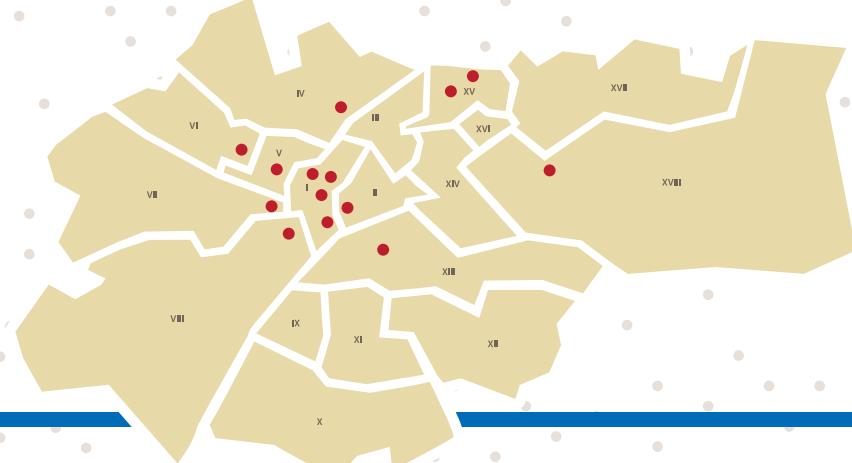
Targi w Krakowie powstawały w kilku etapach. Pierwszy przypada na wieki średnie. Poza Rynkiem działało wówczas targowisko przed kościołem Świętej Trójcy, poza tym na Małym Rynku i w miastach satelitarnych: na Kazimierzu i Kleparzu. Kolejny ważny etap kształtowania sieci targowej przyniósł początek XIX wieku i czasy Rzeczypospolitej Krakowskiej. Wówczas tworzono place handlowe na parcełach powstałych w wyniku wyburzeń, jak chociażby w przypadku placu Szczepańskiego i Słowiańskiego. Na koniec wieku XIX i początek XX przypada powstanie kilku targowisk w Krakowie i sąsiednich gminach w związku ze wzrostem demograficznym i rozrastaniem się substancji miejskiej. W tym czasie utworzono, m.in. plac Jabłonowskich (obecnie Władysława Sikorskiego), plac Nowy, plac Zgody (obecnie Bohaterów Getta), plac u wylotu ulicy Długiej (obecnie Nowy Kleparz) oraz na Rynku Dębnickim. W międzywojniu powstał plac Na Stawach, nastąpiła też dyslokalizacja kilku targowisk, jak chociażby końskiego z placu na Groblach, który przeniesiono na Zabłocie. Najmłodszą metrykę mają targi z połowy XX wieku. Jedne, związane z budową robotniczej Nowej Huty, inne z tworzeniem nowych targowisk (np. plac Imbramowskiego), mających zastąpić likwidowane targi w centrum Krakowa i zapewnić zaopatrzenie mieszkańców osiedli powstających na obrzeżach miasta.

Obecnie na terenie Krakowa działa 14 miejskich targowisk. Są one zarządzane przez podmioty prywatne (spółki kupieckie lub indywidualnych przedsiębiorców), którym Miasto oddało tereny targowisk w długoterminną dzierżawę. Ich lokalizację na terenie Krakowa ilustruje poniższa mapa.

Market traditions in Kraków date back to the pre-locational period. The rapid development of the settlement around the Wawel Hill is connected with the castle's situation on important trade routes between Europe and Asia. Most probably, the first market square was located on the site of the Okół settlement, near today's Dominican church of the Holy Trinity. The number of markets increased as the settlement developed. From the time of the Kraków location act in 1257 the Market with its cloth stalls founded by Bolesław V the Chaste became the focal point of the city's economic life. Over time, the once empty square was filled with buildings until it became a jumble of streets lined with merchants' stalls and butchers' shops, the Great and the Small Scales and a smatrucz (a multi-purpose market hall for small trades). The square became an integral part of the city's urban structure. In addition to the exchange of goods, it was a place where cultures mingled, political and religious festivities and religious ceremonies were held, as many visitors flocked to Kraków on market days.

Markets in Kraków developed in several stages. The first one in the Middle Ages. At that time, besides the Main Market Square there was a market in front of the Holy Trinity Church, another one in Mały Rynek and two more in the satellite towns of Kazimierz and Kleparz. The next important stage in the formation of the market network came at the beginning of the 19th century and at the time of the Republic of Kraków [1815–1846]. Market squares were created on plots of land appearing as a result of demolitions, such as in the case of Plac Szczepański and Plac Słowiański. Due to demographic growth and urban sprawl several market squares were established in Kraków and the neighbouring communes at the turn of the 20th century. It was then that Plac Jabłonowskich (today Plac Władysława Sikorskiego), Plac Nowy, Plac Zgody (now Plac Bohaterów Getta), the square at the exit of ul. Długa (now Nowy Kleparz) and the Rynek Dębnicki were established. In the interwar period, Plac Stawach was developed and several markets were dislocated, such as the horse market in Plac Na Groblach, which was moved to Zabłocie. The youngest markets date back to the mid-20th century. Some of them were linked to the construction of the industrial Nowa Huta district, others with the creation of new markets (e.g., Plac Imbramowski) which were to replace the markets closed in the centre of Kraków and provide supplies to residents of housing estates built on the city outskirts.

There are currently 14 city-owned markets in Kraków. They are managed by private entities (trading companies or individual entrepreneurs) who have been granted long-term lease of market areas by the Municipality. The below map presents their location in Kraków.

FOT. PIOTR WOJNAROWSKI - KANCELARIĘ PRZEDSTAWIAŁA KANCELARIĘ PREZYDENTA MIASTA KRAKÓWA/MAYOR'S OFFICE OF THE MUNICIPALITY OF KRAKÓW

FOT. PIOTR WOJNAROWSKI - KANCELARIĘ PRZEDSTAWIAŁA KANCELARIĘ PREZYDENTA MIASTA KRAKÓWA/MAYOR'S OFFICE OF THE MUNICIPALITY OF KRAKÓW

FOT. HENRYK HERMANOWICZ - ZBIORY MUZEUM KRAKÓWA/MUSEUM OF KRAKÓW

Na kolejnych planszach prezentujemy 14 miejscowości targowisk, które aktualnie działają w Krakowie. Zdjęcia obrazujące ich aktualny wygląd uzupełniliśmy – o ile była taka możliwość – o fotografie archiwalne. Zamieszczone obok zdjęć krótkie opisy przybliżają historię poszczególnych targowisk oraz ich obecną charakterystykę. Mamy nadzieję, że po obejrzeniu tej wystawy zechcicie Państwo poznać krakowskie targowiska miejskie z bliska. Serdecznie do tego zachęcamy.

The following panels present 14 municipal markets that currently operate in Kraków. The prints depicting their current appearance have been supplemented - where possible - with archive photographs. The images are accompanied by short descriptions of the history of the markets and their current characteristics. It is our hope that this exhibition will inspire you to get to know Kraków's municipal markets up close. We warmly encourage you to do so.

FOT. HENRYK HERMANOWICZ - ZBIORY MUZEUM KRAKÓWA

FOT. PIOTR WOJNAROWSKI - KANCELARIĘ PRZEDSTAWIAŁA KANCELARIĘ PREZYDENTA MIASTA KRAKÓWA/MAYOR'S OFFICE OF THE MUNICIPALITY OF KRAKÓW

FOT. JAN GRACZYNSKI

ORGANIZATOR WYSTAWY:

Komitet Organizacyjny powołany zarządzeniem Nr 239/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie powołania Komitetu Organizacyjnego wystawy pt. „Krakowskie place targowe – historia i terańnieszość” w składzie:

Tomasz Popielek – Wydział Spraw Administracyjnych UMK (Przewodniczący)/Department of Administrative Affairs of the Municipality of Kraków (Chairperson),
Tomasz Bargiel – Wydział Spraw Administracyjnych UMK (Z-ca Przewodniczącego)/Department of Administrative Affairs of the Municipality of Kraków (Deputy Chairperson),
Dominika Bienecka – Wydział Spraw Administracyjnych UMK/Department of Administrative Affairs of the Municipality of Kraków,
Tomasz Derłatka – Wydział Spraw Administracyjnych UMK/Department of Administrative Affairs of the Municipality of Kraków,
Iwona Kawałko-Lulewicz – Muzeum Krakowa/Museum of Kraków
Anna Łatocha – Wydział Komunikacji Społecznej UMK/Department of Social Communication of the Municipality of Krakow
Katarzyna Marchewczyk – Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji UMK/Department of Entrepreneurship and Innovation of the Municipality of Krakow
Agnieszka Łakoma – Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK (Plastyk Miasta)/Department of Culture and National Heritage of the Municipality of Kraków (City Art Consultant)
Krzysztof Zwiski – Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK/Department of Culture and National Heritage of the Municipality of Kraków (City Art Consultant)
Anna Oplawska – Zarząd Dróg Miasta Krakowa/Municipal Road Authority
Marta Kutnińska – Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków UMK/Office of the Municipal Conservator of Monuments in Kraków,
Małgorzata Dechnik – Małopolskie Stowarzyszenie Placów Targowych/Małopolska Markets Association
Marek Sienko – Małopolskie Stowarzyszenie Placów Targowych/Małopolska Markets Association

ORGANISER OF THE EXHIBITION:

The Organising Committee established by Order No. 239/2023 of the Mayor of the City of Kraków dated 26 January 2023 on the appointment of the Organising Committee for the exhibition "The Past and Present of Kraków Markets/Kraków Markets – Past and Present/ Markets of Kraków – Then and Now"; consisting of:

AUTORZY TEKSTÓW/TEXTS BY:

Iwona Kawałko-Lulewicz – Muzeum Krakowa/Museum of Kraków,
Tomasz Derłatka – Wydział Spraw Administracyjnych UMK/Department of Administrative Affairs, Municipality of Kraków

KOREKTA TEKSTÓW/PROOFREADING:

Agnieszka Ulanowska – Wydział Spraw Administracyjnych UMK/Department of Administrative Affairs, Municipality of Kraków

TLUMACZENIE/TRANSLATION:

Kinga Stoszek – Kancelaria Prezydenta/Mayor's Office

PROJEKT GRAFICZNY/GRAFIC DESIGN:

Iwona Gązda – Wydział Komunikacji Społecznej UMK/Department of Social Communication of the Municipality of Kraków

ZDJĘCIA/PHOTOS:

Zamieszczane na wystawie zdjęcia archiwalne pochodzą ze zbiorów Muzeum Krakowa, Narodowego Archiwum Cyfrowego, PH-U „Kazimierz” Sp. z o.o. i Pana Marka Sienki, natomiast zdjęcia współczesne zostały wykonane przez fotografów – Piotra Wojnarowskiego z Kancelarii Prezydenta UMK i Jana Graczyńskiego

The archival photographs included in the exhibition are courtesy of the Museum of Kraków, the National Digital Archives, PH-U "Kazimierz" Sp. z o.o. and Marek Sienko, while contemporary photos were taken by photographers – Piotr Wojnarowski from the Mayor's Office of the Municipality of Kraków and Jan Graczyński

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

STARY KLEPARZ

ul. Rynek Kleparski 20

HISTORIA

Początki targu na Starym Kleparzu sięgają czasów lokacji Florencji (Kleparza) w XIV wieku. Wytyczony wówczas plac targowy obejmował powierzchnię porównywalną do Rynku Głównego. Obszar Rynku Kleparskiego kilkakrotnie ulegał przekształceniom. W drugiej połowie XIX wieku, pierzeją monumentalnych budynków, podzielono plac na dwa mniejsze. Wschodnia część, stanowiąca przedpole Barbakanu, stała się przestrzenią reprezentacyjną, a zachodnia od 1880 roku kontynuowała targowe tradycje. Na Starym Kleparzu oferowano głównie zboże, jarzyny, owoce, kwiaty, ale również królików i ptactwo.

HISTORY

The origins of the Stary Kleparz marketplace go back to the time of the foundation of "Florence" (Kleparz) in the 14th century. The market area laid out then was comparable to that of the Main Square, and has since undergone several transformations. In the second half of the 19th century, a frontage of monumental buildings divided the square into two smaller parts. The eastern part, forming the foreground of the Barbican, became a representative space, while the western part continued operating as a marketplace since 1880. Stary Kleparz mainly offered grains, vegetables, fruits and flowers, but also rabbits and fowl.

FOT. HORACJUSZ HENRYKOWICZ / ZBORY MUZEUM KRAKOWIA / MUSEUM OF CRACOW

FOT. HORACJUSZ HENRYKOWICZ / ZBORY MUZEUM KRAKOWIA / MUSEUM OF CRACOW

FOT. JAN GRACZYNSKI

FOT. PRZEWODNIK KRAKÓW / KANCELARIĘ PREZESIA RADY MIASTA KRAKÓWA / OFFICE OF THE MAYOR OF CRACOW

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Obecny plac targowy znajduje się pomiędzy ulicami Rynek Kleparski, Ignacego Paderewskiego i św. Filipa i wciąż jest jednym z najpopularniejszych krakowskich targowisk. Znajduje się tutaj ponad 70 kiosków handlowych, kilka lokalów handlowych (w nowo wybudowanym budynku handlowo-biurowym) oraz stoły do wolnej sprzedaży. Targowisko w swojej ofercie posiada owoce i warzywa, zioła, kwiaty, nabiał, pieczywo,mięso i wędliny, artykuły rolne, przemysłowe, gospodarstwa domowego, kasze i mąki na wagę, wyroby cukiernicze, artykuły i karmę dla zwierząt domowych, a także oryginalne produkty spożywcze z różnych stron świata.

PRESENT DAY

Today's marketplace is located between Rynek Kleparski, Ignacego Paderewskiego and Filipa streets and it is still one of Kraków's most popular outdoor markets. There are more than 70 kiosks, several commercial establishments (in a newly built retail and office building) and surfaces for free-hand trade. The market offers fruit and vegetables, herbs, flowers, dairy products, bread, meat and cured meat products, agricultural, industrial and household goods, groats and flours by weight, confectionery, pet food and products, as well as original foods from all over the world.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

NOWY KLEPARZ

pl. Nowy Kleparz 1

FOT. HENRYK HERMANOWICZ / ZBIORY MUZEUM KRAKOWIA/MUSEUM OF CRACOW

FOT. HENRYK HERMANOWICZ / ZBIORY MUZEUM KRAKOWIA/MUSEUM OF CRACOW

HISTORIA

Na początku XX wieku u zbiegu ul. Długiej i Alei Trzech Wieszczów powstał plac targowy, na którym rolnicy z Krowodrzy oferowali warzywa i owoce. Po likwidowaniu targowiska mieszczącego się na rogu ulicy Kamiennej i Wrocławskiej, zwanego Nowym Kleparzem, przeniesiono na wspomniany plac sprzedaż wyrobów kołodziejskich, bednarskich, rymarskich i powroźniczych oraz siana, słomy, zboża i szczepów owocowych. Od tego czasu plac u zbiegu ul. Długiej i Al. Trzech Wieszczów zyskał oficjalną nazwę Nowy Kleparz.

HISTORY

At the beginning of the 20th century, a market place was established at the junction of ul. Długa and Aleja Trzech Wieszczów, where farmers from Krowodrza offered fruits and vegetables. After the market on the corner of Kamienna and Wrocławska streets, known as Nowy Kleparz was closed down, the sale of heelwrights', coopers', saddlers' and ropemakers' wares as well as hay, straw, grains and fruit tree seedlings was moved there. Since then, the square defined by ul. Długa and Al. Trzech Wieszczów is known as Nowy Kleparz.

FOT. Piotr Wójcikowski - KANCELARIJA PRZEDSTAWIACZA KRÓLICKIEGO MARSZAŁKA RYBATEGO KRAKOWA/MAYOR'S OFFICE OF THE MUNICIPALITY OF CRACOW

FOT. JAROSŁAW GRACZYNSKI

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Do tej pory, we wtorki i piątki, można kupić na Nowym Kleparzu wyroby z wikliny. Poza tym, targowisko posiada w swojej ofercie artykuły przemysłowe i gospodarstwa domowego, kwiaty i sadzonki, artykuły spożywcze, owoce, warzywa, odzież i obuwie, kosmetyki, ryby, mięso i wędliny, garmazeria, wyroby z drewna. Plac targowy tworzy obecnie ok. 40 murowanych obiektów handlowych, stoły do wolnej sprzedaży warzyw i owoców oraz stoły do sprzedaży artykułów przemysłowych.

PRESENT DAY

To this day, on Tuesdays and Fridays, you can still buy wicker products at Nowy Kleparz. The market offers also industrial and household goods, flowers and seedlings, groceries, fruits, vegetables, clothing and footwear, cosmetics, fish, meat and sausages, delicatessen and wood products. It is currently made up of around 40 brick-built commercial buildings, tables for free-hand sale of fruits and vegetables as well as manufactured goods.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace **KWIACIARKI KRAKOWSKIE** Rynek Główny

HISTORIA

Tradycje targowe Rynku Głównego sięgają lokacji Krakowa w XIII w. Ten największy i najważniejszy targ miasta tęnił życiem do II wojny światowej. Z jego licznych stoisk pozostały do chwili obecnej te najpiękniejsze, należące do krakowskich kwiaciarek. Stragany z kwiatami między Sukienicami a kościołem Mariackim pojawiły się już pod koniec XIX w. Sprzedawano na nich sezonowe kwiaty cięte, doniczkowe i sztuczne, wykonywane z bibuły lub materiału. W okresie Wielkanocy można było nabyć palmy i bukiety bazi, a przed Bożym Narodzeniem stroiki choinkowe i ozdoby.

HISTORY

The trading traditions of the Main Market Square date back to the foundation of Kraków in the 13th century. The city's largest and most important market was bustling until World War II. The most beautiful of its numerous stalls remain to this day and belong to Kraków flower sellers. Enclosed by the Cloth Hall and St. Mary's Church, flower stalls appeared already in the late 19th century. They sold seasonal cut flowers, potted plants and artificial flowers made of tissue paper or fabric. Palms and willow catkin bouquets could be purchased at Easter, while evergreen holiday decorations and ornaments were sold before Christmas.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Dziś krakowski Rynek pełni już nieco inne funkcje niż przed wiekami, ale dla zachowania pamięci o pierwotnym charakterze tego miejsca stoiskom kwiatowym nadano status targowiska. Handel prowadzony jest z ekspozycjami ustawianymi pod parasolami. Stanowiska pracy kwiaciarki dopełniają drewniane skrzynie, które pełnią jednocześnie rolę magazynu, stolu do pracy i ladu handlowej. Targowisko znajduje się w obszarze Parku Kulturowego Stare Miasto.

PRESENT DAY

Today, Kraków's Main Market Square serves a rather different function than centuries ago, but to preserve some of its original character, the flower stalls have been given the status of a market. Trade is conducted from displays set up under umbrellas. Florists' workstations are complemented by wooden boxes, which act as storage, work tables and counters at the same time. The market is located within the Old Town Cultural Park.

FOT. JAROSŁAW GŁAŻKO / KANCELARIJA PREZYDENTA MIASTA KRAKÓWA / OFFICE OF THE HUNTER OF POLAND

FOT. AGENCJA FOTOGRAFICZNA SWIATOWO / ZBIORY MUSEUM FRANCJI, MUZEUM KRAKÓW

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace **PLAC NA STAWACH** pl. Na Stawach 7

HISTORIA

Historia Placu na Stawach sięga roku 1929. Wówczas otwarto nowoczesny plac targowy w przeszedłej się dzielnicy Półwsie Zwierzynieckie. Handlowano na nim warzywami i owocami oraz nabiałem, pieczywem i drobiem. Pośrodku placu mieściły się dwa rzędy 12 drewnianych kiosków, choć sprzedaż odbywała się również bezpośrednio z wozów i przenośnych straganów. Władze targowe przygotowały miejsce dla 180 sprzedawców, choć plac mógł pomieścić nawet kilkuset handlowców.

FOT. AGENCJA FOTOGRAFICZNA SHUTTERSTOCK • ZBIORY MUZEUM KRAKÓWA/MUSEUM OF KRAKÓW

HISTORY

The history of Plac na Stawach dates back to 1929, when a modern market was opened in the thriving district of Półwsie Zwierzynieckie. Fruits and vegetables as well as dairy products, bread and poultry were sold here. In the middle of the square there were two rows of 12 wooden kiosks, although trade was also conducted directly from carts and mobile stalls. The market authorities prepared space for 180 vendors, although the square could accommodate up to several hundred traders.

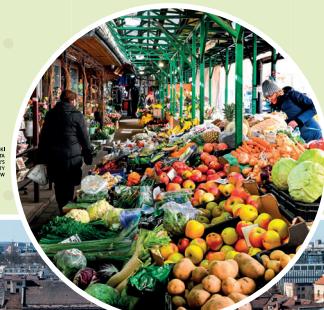
FOT. DAMIAN ZABRODZIŃSKI/PRACOWNIA FOTOGRAFICZNA SHUTTERSTOCK • ZBIORY MUZEUM KRAKÓWA/MUSEUM OF KRAKÓW

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko na Placu na Stawach to wciąż jedno z największych i częściej odwiedzanych krakowskich targowisk. Asortymentem dominującym są tutaj artykuły spożywcze, ale znajdziemy też odzieżowe, motoryzacyjne, chemiczne gospodarcze, kwiaty i inne. Na targowisku jest 20 kiosków o charakterze stałym oraz duża liczba zadaszonych stołów do handlu okrągłego.

PRESENT DAY

The Plac na Stawach market remains one of the largest and most frequently visited ones in Kraków. Groceries are the dominant assortment here, but we can also find clothing, automotive and household chemicals, or flowers. The market has 20 permanent kiosks and a large number of covered tables for casual trade.

FOT. MIASTO KRAKÓW/KRZYSIEK PRZYDŁĘKOWSKI/MAYOR'S OFFICE OF THE CITY OF KRAKÓW

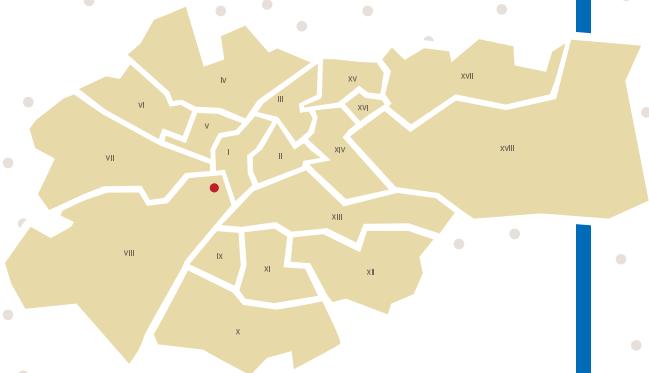
FOT. JAROSŁAW GŁAZCZYK

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŽNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

RYNEK DĘBNICKI

Rynek Dębnicki 16

HISTORIA

Rynek Dębnicki stanowił główny plac wsi Dębniki. Obecny kształt, nieregularnego czworoboku, zyskał około 1900 roku. Wówczas Rynek Dębnicki nosił nazwę Placu Dębnickiego. Handlowano na nim wszechstronnym asortymentem, głównie jarzynami, owocami, nabiałem i drobiem. Mimo niewielkich rozmiarów mógł pomieścić 130 stoisk. Dla miejscowej ludności stanowił najważniejsze miejsce nie tylko handlu, ale i spotkań towarzyskich.

HISTORY

Rynek Dębnicki used to be the main square of the village of Dębniki. It acquired its present shape, an irregular quadrangle, around 1900. It traded a versatile assortment of goods, mainly vegetables, fruits, dairy products and poultry. Despite its small size, it could accommodate 130 stalls. For the local community it was the most important place not only for trade, but also for social gatherings.

TERAŽNIEJSZOŚĆ

Targowisko zajmuje środkową część placu miejskiego, lokalnego rynku – Rynku Dębnickiego. Dominuje tu handel prowadzony w 8 kioskach (głównie branży spożywczej, ale są też dwie kwiaciarnie). Na stołach do handlu okrągłego sprzedawana jest zarówno odzież, jak i warzywa czy owoce.

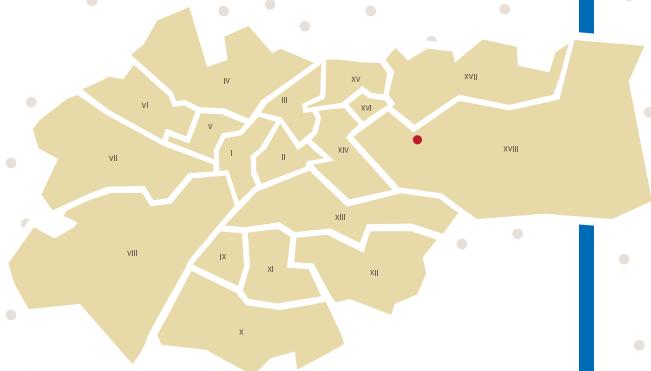
PRESENT DAY

The market occupies the central part of the municipal square - Rynek Dębnicki. It is dominated by trade conducted in 8 kiosks (mainly food, but there are also two florists). Clothing as well as vegetables and fruits are sold from the tables for free-hand sales.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace PRZY ULICY BULWAROWEJ os. Wandy 33

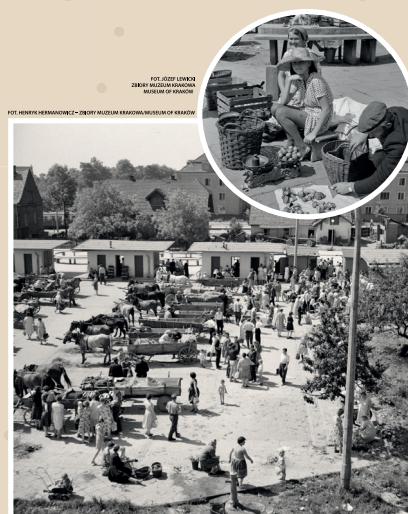

HISTORIA

Rozwijający się od końca lat 40.-tych XX wieku kombinat nowohucki, a wraz z nim gwałtowny napływ ludności, sprawił, że przy ul. Bulwarowej samorzutnie powstał plac targowy. Rosnące potrzeby zaopatrzeniowe nowohucian doprowadziły do opracowania projektu i budowy placu targowego w obecnej lokalizacji. Targowisko zaczęło działać w latach 60.-tych XX w. i szybko zyskało popularność wśród lokalnej ludności. Oferowano na nim głównie artykuły spożywcze, pochodzące w dużej mierze z okolicznych gospodarstw.

HISTORY

The development of the Nowa Huta steelworks from the late 1940s onwards, and with it a rapid influx of people led to the spontaneous creation of a marketplace on ul. Bulwarowa. The growing needs of Nowa Huta residents prompted the design and development of the market in its present location. It started operating in the 1960s and quickly gained popularity among the local population. It offered mainly foodstuffs, largely sourced from local farms.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Widoczne na archiwalnych zdjęciach, charakterystyczne stoły handlowe ustawione w formie okrągów przetrwały do dzisiaj. Obecnie, częściowo zadaszone wraz z wybudowanymi później dodatkowymi stołami o bardziej typowym kształcie, służą kolejnym pokoleniom sprzedawców warzyw, owoców, ale także artykułów przemysłowych i odzieży. Podstawową infrastrukturę targową stanowią obecnie sklepy zlokalizowane w budynku gminnym i w kioskach handlowych. Plac targowy znajduje się aktualnie w granicach Parku Kulturowego Nowa Huta.

PRESENT DAY

Visible in archive photographs, the distinctive trade tables arranged in circles are still in place today. Nowadays they are partly roofed and together with additional tables of a more typical shape built later, they serve the next generation of sellers of vegetables, fruits, but also manufactured goods and clothing. The basic infrastructure of the market is now made up of shops located in the municipal building and commercial kiosks. The market is currently located within the boundaries of the Nowa Huta Cultural Park.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace OSIEDLE ZŁOTEGO WIEKU os. Złotego Wieku 19a, 76a

HISTORIA

Dynamiczny rozwój Nowej Huty w drugiej połowie XX w. zrodził potrzebę tworzenia kolejnych targowisk na nowopowstałyach osiedlach. Wyprawa po codzienne zakupy, na oddalone o kilka kilometrów targowiska w Bieńczycach czy w os. Wandy, była nie-wątpliwie uciążliwa dla mieszkańców osiedli wybudowanych w latach 70-tych XX w. w rejonie wsi Mistrzejowice. Odpowiedią na to zapotrzebowanie było powstanie placu targowego w os. Złotego Wieku.

HISTORY

The dynamic development of Nowa Huta in the second half of the 20th century encouraged formation of new marketplaces in the new housing estates. Travelling several kilometres to the markets in Bieńczyce or os. Wandy was certainly burdensome for residents of housing estates built in the 1970s in the area of the Mistrzejowice village. The answer to this demand was the creation of a market in os. Złotego Wieku.

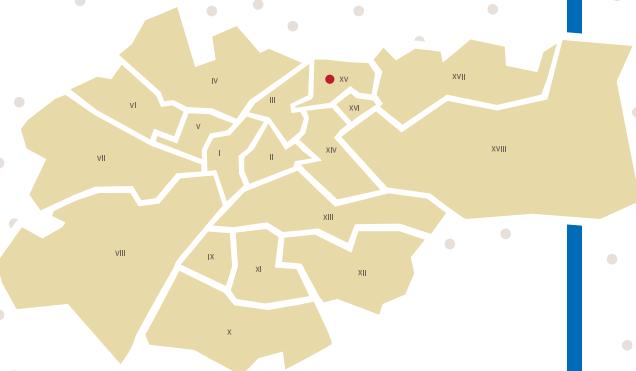

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko składa się obecnie z dwóch części. Pierwsza z nich (większa) zlokalizowana jest przy ul. Ks. Kazimierza Jancarza, druga (mniejsza) – przy ul. Nagłówkowej. Infrastruktura handlowa to pawilon z 10 lokalami handlowymi, ok. 15 kiosków handlowych, stoły do handlu okrężnego oraz powierzchnia do prowadzenia sprzedaży z własnych urządzeń handlowych. W ofercie placu znajduje się pełna gama artykułów spożywczych (owoce, warzywa, ryby, wędliny, nabiał, wyroby piekarnicze, cukierniarskie i garmazeryjne), kwiaty, tekstylia i chemia gospodarcza. Jest też sklep z garnkami emaliowanymi oraz usługi kosmetyczne, fryzjerskie i krawieckie. Targowisko obsługuje głównie mieszkańców zachodniej części dzielnicy Mistrzejowice.

PRESENT DAY

The market currently consists of two parts. The first (larger) one is located in ul. Ks. Kazimierza Jancarza, the second (smaller) – in ul. Nagłówkowa. The commercial infrastructure consists of a pavilion with 10 commercial units, about 15 kiosks, tables for free-hand trade and an area for conducting sales from individual display systems. The square offers a full range of foodstuffs (fruits, vegetables, fish, cured meats, dairy products, bakery, confectionery and delicatessen products), flowers, textiles and household chemicals. The market also features an enamel pot shop, as well as beauty, hairdressing and tailoring services and serves mainly the residents of the western part of the Mistrzejowice district.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŽNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace OSIEDLE PIASTÓW os. Piastów 60a

HISTORIA

Trwająca do lat 90-tych XX w. budowa kolejnych mistrzejowickich osiedli skłoniła władze miasta do utworzenia drugiego (po targowisku w os. Złotego Wieku) placu targowego w tej nowohuckiej dzielnicy. Wybór padł na teren w os. Piastów, w okolicy pętli tramwajowej i autobusowej. Administrator targowiska został wyłoniony pod koniec 1996 r., a już półtorej roku później nowy plac targowy rozpoczął działalność.

HISTORY

The construction of new housing estates in Mistrzejowice, which lasted until the 1990s, prompted the city authorities to create a second market square in the district of Nowa Huta (after the one in os. Złotego Wieku). The chosen location was os. Piastów, near the tram and bus terminus. The market administrator was selected at the end of 1996, and already 18 months later the new market started operating.

TERAŽNIEJSZOŚĆ

Targowisko w os. Piastów obsługuje przede wszystkim mieszkańców tego osiedla oraz sąsiadującego z nim os. Bohaterów Września. Dzięki temu, że znajduje się przy drodze wylotowej z miasta (ul. Piasta Kołodzieja), stanowi teżdogodne miejsce zakupowe dla wyjeżdżających z Krakowa mieszkańców miejscowości zlokalizowanych za jego północną granicą. Oprócz typowego targowiskowego asortymentu (artykułów spożywczych, chemii gospodarczej czy kwiatów) znajdziemy na tym placu także sklep z rowerami, placówkę pocztową i zakład fryzjerski.

PRESENT DAY

The marketplace in os. Piastów serves mainly the residents of this and the neighbouring os. Bohaterów Września. Due to its location by the city exit road (ul. Piasta Kołodzieja), it is also a convenient shopping place for residents of towns located beyond Kraków's northern border. In addition to the typical market offer (groceries, household chemicals or flowers), there is also a bicycle shop, a post office and a hairdressing salon.

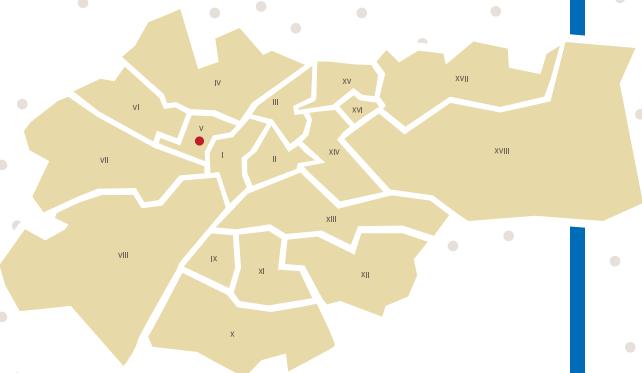
FOT. JAH/GRAZYNIA

FOT. FOT. WOJNAKOWSKI - KANCELARIJA PREZESIA RZECZPODZIĘKA MARSZAŁKA RADY MIASTYKA KRAKÓWA/MAYOR'S OFFICE OF THE MUNICIPALITY OF CRACOW

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace **PLAC NOWOWIEJSKI** pl. Nowowiejski 2, 3

HISTORIA

Na początku lat 90-tych XX w. przy pl. Nowowiejskim działało targowisko składające się z 6 kiosków o charakterze stałym, takiej samej ilości straganów handlowych, 26 zadaszonych stołów do handlu okrężnego i murowanego budynku, w którym znajdowało się 10 boksów handlowych. W wyniku modernizacji przeprowadzonej w ostatnich latach ubiegłego wieku standardy infrastruktury targowiskowej zostały podniesione – zwiększo liczbe kiosków handlowych oraz zamontowano zmodernizowane stoły do handlu okrężnego.

HISTORY

In the early 1990s, there was a market in pl. Nowowiejski consisting of 6 permanent kiosks, 6 market stalls, 26 covered tables for free-hand trade and a brick building with 10 stalls. As a result of modernisation carried out in the late 20th century, the market infrastructure was upgraded: the number of kiosks was increased and new free-hand trading tables were installed.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko przylegające bezpośrednio do ruchliwej ul. Lea, posiada dobrą infrastrukturę handlową - 16 stałych kiosków handlowych, budynek gminny z lokalami handlowymi oraz znaczną liczbę zadaszonych stołów do handlu okrężnego. W ostatnich latach podejmowane były próby organizowania na targowisku niedzielnych wydarzeń plenerowych (sprzedaż „garazowa”, spotkania sąsiedzkie, gastronomia). Regularna działalność handlowa odbywa się na targowisku od poniedziałku do soboty. W ofercie placu jest pełna gama artykułów spożywczych, ale także, m.in. kwiaty czy chemia gospodarcza.

PRESENT DAY

The marketplace, which neighbours directly with the busy ul. Lea, has good trading infrastructure - 16 permanent trading kiosks, a community building with retail units and a significant number of covered tables for free-hand trading. In recent years there have been attempts to organise Sunday outdoor events at the market (garage sales, neighbourhood meetings, outdoor food stalls). Regular trading activity takes place at the market from Monday to Saturday. The square offers a full range of foodstuffs, as well as flowers and household chemicals.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

PLAC RYDŁA

ul. Młodej Polski 24

HISTORIA

Na początku lat 90-tych XX w. w Bronowicach, przy południowym końcu ul. Lucjana Rydła, w rejonie zasypanej już wtedy Młynówki Królewskiej, działało 12 kiosków handlowych. W ostatnich latach ubiegłego wieku targowisko zostało zmodernizowane – uzupełniono infrastrukturę techniczną placu handlowego i odnowiono istniejące kioski.

HISTORY

In early 1990s there were 12 market kiosks operating in the district of Bronowice, at the southern end of ul. Lucjana Rydła, in the area of the former Młynówka Królewska river bed. In the late 20th century, the market was modernized: the technical infrastructure of the shopping area was completed and existing kiosks were renovated.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Dzisiaj w tym miejscu, w rejonie obecnego Parku Młynówka Królewska, funkcjonuje niewielki plac targowy o charakterze lokalnym. Kiosków o charakterze stałym jest tu nadal 12. Oprócz tego są stoły do handlu okrężnego, a także powierzchnia wykorzystywana przez kupców do prowadzenia sprzedaży bezpośrednio z samochodu lub z własnych urządzeń handlowych. W ofercie przeważają artykuły spożywcze (warzywa, owoce, pieczywo, nabiał, ryby, mięso, wędliny), ale są też kwiaty czy chemia gospodarcza.

PRESENT DAY

Today, a small local marketplace operates in the area of the Młynówka Królewska Park. There are still 12 permanent kiosks here. In addition, there are tables for free-hand trading, as well as an area used by merchants to sell directly from their cars or other displays. The offer is dominated by foodstuffs (vegetables, fruits, bread, dairy products, fish, meat, cold cuts), but there are also flowers or household chemicals.

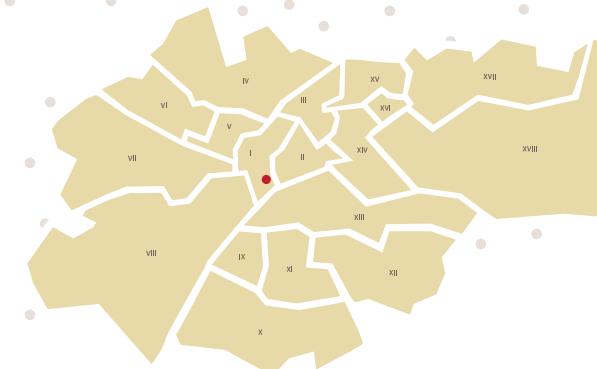

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

PLAC NOWY

pl. Nowy 1, 4a, 4b, 5

HISTORIA

Plac Nowy, począwszy od drugiej połowy XIX wieku, stał się jednym z najważniejszych targowisk dzielnicy Kazimierz. O prężnym rozwoju świadczy budowa nowoczesnej hali targowej pośrodku placu, zwanej potocznie „okrąglakiem”. W hali, jak i na licznych straganach można było nabyć owoce, warzywa, nabiał i drób. Plac mógł pomieścić przeszło 150 stoisk handlowych. Był jednym z najczęściej odwiedzanych krakowskich targowisk. W dni targowe przybywały tu gospodynies żydowskie i chrześcijańskie ze wszystkich stron miasta.

HISTORY

In the second half of the 19th century, Plac Nowy became one of the most important markets in the Kazimierz district. The construction of a modern rotunda-shaped market hall in the middle of the square, commonly known as okrąglak, testifies to its rapid development. The hall and numerous stalls offered fruits, vegetables, dairy products and poultry. The square could accommodate more than 150 stalls and was one of the most visited markets in Kraków. On market days, Jewish and Christian housewives from all parts of the city flocked here.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Obecnie na Placu Nowym nadal wszysko kręci się wokół „okrąglaka”, który od kilkunastu lat ma status obiektu zabytkowego. Poza tym wiele się jednak zmieniło, na co wpływ miały, m.in. zmiany demograficzne jakie zaszły na Kazimierzu w ostatnich dziesięcioleciach, które na nowo zdefiniowały funkcję Placu Nowego. Na targowisku przeważają teraz usługi gastronomiczne, a handluje się tu głównie pamiątkami i starociami. Ofertę handlową poszerzają odbywające się na tym placu giełdy tematyczne – gołębi (w piątki), staroci (w soboty) i odzieży (w niedziele). Plac Nowy znajduje się w granicach Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem.

PRESENT DAY

Nowadays, everything on Plac Nowy still revolves around the okrąglak, which has for several years enjoyed the status of a listed building. Apart from that, however, there have been vast changes here, influenced by the demographic developments that have taken place in Kazimierz in the recent decades and redefined the function of Plac Nowy. The market is now dominated by bars, and trades mainly in souvenirs and antiques. The shopping offer is broadened by the themed markets that take place in the square - pigeons (on Fridays), antiques (on Saturdays) and clothing (on Sundays). Plac Nowy is located within the Cultural Park of Kazimierz with Stradom.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

TANDETA

ul. Krzywda 1, 3

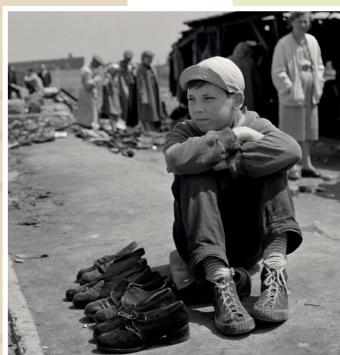
HISTORIA

Krakowska Tandeta przy ul. Krzywda rozpoczęła działalność na przełomie lat 50-tych i 60-tych XX w. Poza starżyną, handlowano sprzętem elektronicznym, odzieżą, obuwiem i artykułami przemysłowymi pochodzący, m.in. z paczek otrzymywanych ze Stanów Zjednoczonych czy krajów Europy Zachodniej. Targowisko zlokalizowane daleko od centrum Krakowa na obszarze nieużytków i rozsianych zakładów przemysłowych. Początkowo plac nie posiadał infrastruktury targowej, chociażby prowizorycznych stółków. Sprzedaż odbywała się wprost z ziemi, na której rozkładano gazety lub tektury. Na tak przygotowane stanowisko kładziono oferowany asortyment. Warunki te nikomu jednak nie przeszkadzały, liczyła się możliwość zdobycia unikalnych towarów.

HISTORY

Kraków's Tandeta on ul. Krzywda began operating in the late 1950s and early 1960s. Apart from vintage goods, it traded in electronic equipment, clothing, footwear and manufactured goods, including those sent as relief packages from the United States or Western European countries. The market was located far from the centre of Kraków on a wasteland area surrounded by scattered industrial plants. Initially, the market square had no infrastructure, not even makeshift tables. Traded goods were laid out on newspapers or cardboards spread directly on the ground. However, these conditions did not bother anyone, what mattered was the possibility of acquiring unique goods.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

W czasach, gdy dostępność wszelkich dóbr jest niemal nieograniczona, a konkurencja w handlu ogromna, warunki w jakich dokonujemy zakupów mają znaczenie. Dlatego dzisiejsza Tandeta to przede wszystkim dwie hale targowe wybudowane w pierwszych latach XXI wieku, w których znajduje się ponad 200 boksów handlowych. Uzupełnieniem oferty jest kilkadesiąt kiosków handlowych znajdujących się na części targowiska pomiędzy jedną z hal a Stawem Płasztowskim. Nie zmieniła się natomiast dominująca na tym targowisku branża – są to wciąż odzież i obuwie. Tandeta jest aktualnie największym targowiskiem miejskim w Krakowie.

PRESENT DAY

At a time when availability of all kinds of goods is almost unlimited and competition in trade is enormous, the conditions in which we shop make a difference. That is why today's Tandeta is first and foremost two market halls built in the early years of the 21st century with more than 200 shopping stalls. The offer is supplemented by several dozen shopping kiosks located between one of the halls and Staw Płaszowski. However, the dominant sector at this market has not changed – it is still mainly clothing and footwear. Tandeta is currently the largest municipal marketplace in Kraków.

KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace

UNITARG

ul. Grzegórzecka 3

HISTORIA

Historia placu przy ul. Grzegórzeckiej sięga początku XX wieku. Pręgnie rozwijająca się dzielnica przemysłowa Krakowa przyciągała licznych robotników i ich rodziny. Początkowo targ powstał samorzutnie wzdłuż najważniejszej arterii Grzegórków. W okresie międzywojennym władze zaakceptowały istnienie tego niewielkiego, lokalnego targowiska. Sprzedawano na nim głównie nabiał, jarzyny, owoce, jak również żywego drób i królików. W okresie okupacji i po II wojnie światowej do tradycyjnego asortymentu dołączono sprzedaż artykułów używanych, czyli tzw. tandety. Do dziś niedzielne giełdy staroci przyciągają tłumy krakowian i turystów. Targ zyskał na znaczeniu wraz z otwarciem w 1940 r. nowo-czesnej hali targowej nieopodal placu.

HISTORY

The history of the market in ul. Grzegórzecka goes back to the beginning of the 20th century. Kraków's thriving industrial district attracted numerous workers and their families. Initially, trading was conducted spontaneously along the Grzegórków district's main artery. In the interwar period, the authorities accepted the existence of this small local market. It mainly sold dairy products, vegetables, fruits, as well as live poultry and rabbits. During the occupation and after World War II, junk vendors appeared besides traditional goods sellers. To this day, the Sunday antique markets attract crowds of Krakovians and tourists. The market gained in importance with the opening of a modern hall near the square in 1940.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Spodziewany, kolejny wzrost znaczenia placu targowego przy ul. Grzegórzeckiej jest związany z uruchamianymi obok placu przystankami Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA). Okolica targowiska staje się węzłem przesiadkowym z kolei podmiejskiej do miejskich tramwajów i autobusów. Aktualnie na targowisku jest ok. 20 murowanych obiektów handlowych, a oprócz tego tzw. „plac rolnika”, na którym prowadzona jest, m. in. sprzedaż płodów rolnych, warzyw i owoców. Na pozostałej części placu (zadaszonej parasolami) odbywa się handel artykułami przemysłowymi. Na targowisku można zaopatryć się także w wyroby piekarskie i cukiernicze, kwiaty, nabiał, wyroby garnierzyjne, mięsa, wędliny, artykuły gospodarstwa domowego, odzież.

PRESENT DAY

An expected further increase in the importance of the market square in ul. Grzegórzecka is connected with the stops of the rapid agglomeration light rail system (SKA) constructed next to the square. The area is becoming a transfer node for the users of the suburban railway, municipal trams and buses. Currently, there are approx. 20 brick-built commercial buildings, in addition to the so-called "farmer's square" where, among other things, agricultural produce, vegetables and fruits are sold. The remaining part of the square (covered by umbrellas) is used for the trade of manufactured goods. The market also offers bakery and confectionery products, flowers, dairy, delicatessen, meats, cold cuts, household goods and clothing.

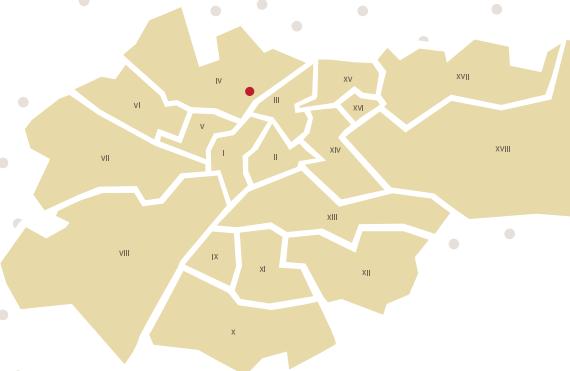

FOT. JAN GRACZYK

FOT. RÓŻA MARIAŁOWSKA – KANCELARIJA PREZESKIKA URZĘDZI KRAKOWIAŃSKIEGO DZIENNIKA GOSPODARKI

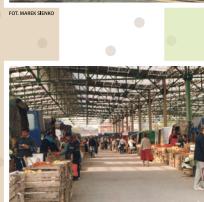
KRAKOWSKIE PLACE TARGOWE – HISTORIA I TERAŃNIEJSZOŚĆ

Targowisko/marketplace **PLAC IMBRAMOWSKI** pl. Imbramowski 179

HISTORIA

Początki targowiska sięgają lat 50-tych XX w. i wiążą się z likwidacją placu na rogu ulicy Kamiennej i Wrocławskiej. Wówczas część handlowców przenosiła się na niezagospodarowany i nieprzystosowany do potrzeb targowych plac. Produkty rolne i przemysłowe w ilościach hurtowych i detalicznych sprzedawane były bezpośrednio z furmanek lub samochodów. Przez jakiś czas funkcjonowała tu „dzika” giełda samochodowa.

HISTORY

The origins of the market date back to the 1950s and are linked to the closing of the square at the corner of Kamienna and Wrocławska streets. At that time, some of the sellers moved their business to a square still undeveloped and unsuitable for trading. Agricultural and manufactured products in wholesale and retail quantities were sold directly from carts or cars. For some time it operated as an unofficial car sales yard.

TERAŃNIEJSZOŚĆ

Plac Imbramowski to obecnie drugie co do wielkości targowisko miejskie w Krakowie, a zarazem największe spośród targowisk, na których w asortymencie przeważają artykuły spożywcze. Jednocześnie oferta dostępnych towarów jest tutaj najbardziej urozmaicona – na Placu Imbramowskim znajdziemy, m.in. odzież, obuwie, meble, artykuły motoryzacyjne, kwiaty. Część handlowa targowiska jest całkowicie zadaszona, a pozostała stanowi duży parking dla klientów. Na targowisku znajduje się ok. 200 obiektów handlowych o charakterze stałym oraz duża powierzchnia dla handlu okrężnego.

PRESENT DAY

Plac Imbramowski is currently the second largest municipal marketplace in Krakow and the largest of the markets where foodstuffs are the predominant offer. At the same time, the range of goods available here is the most varied – in Plac Imbramowski you will find, among other things, clothing, footwear, furniture, automotive articles, and flowers. The shopping area of the market is completely roofed and the remaining area constitutes a large car park for customers. The market has around 200 permanent retail premises and a large area for free-hand trading.

